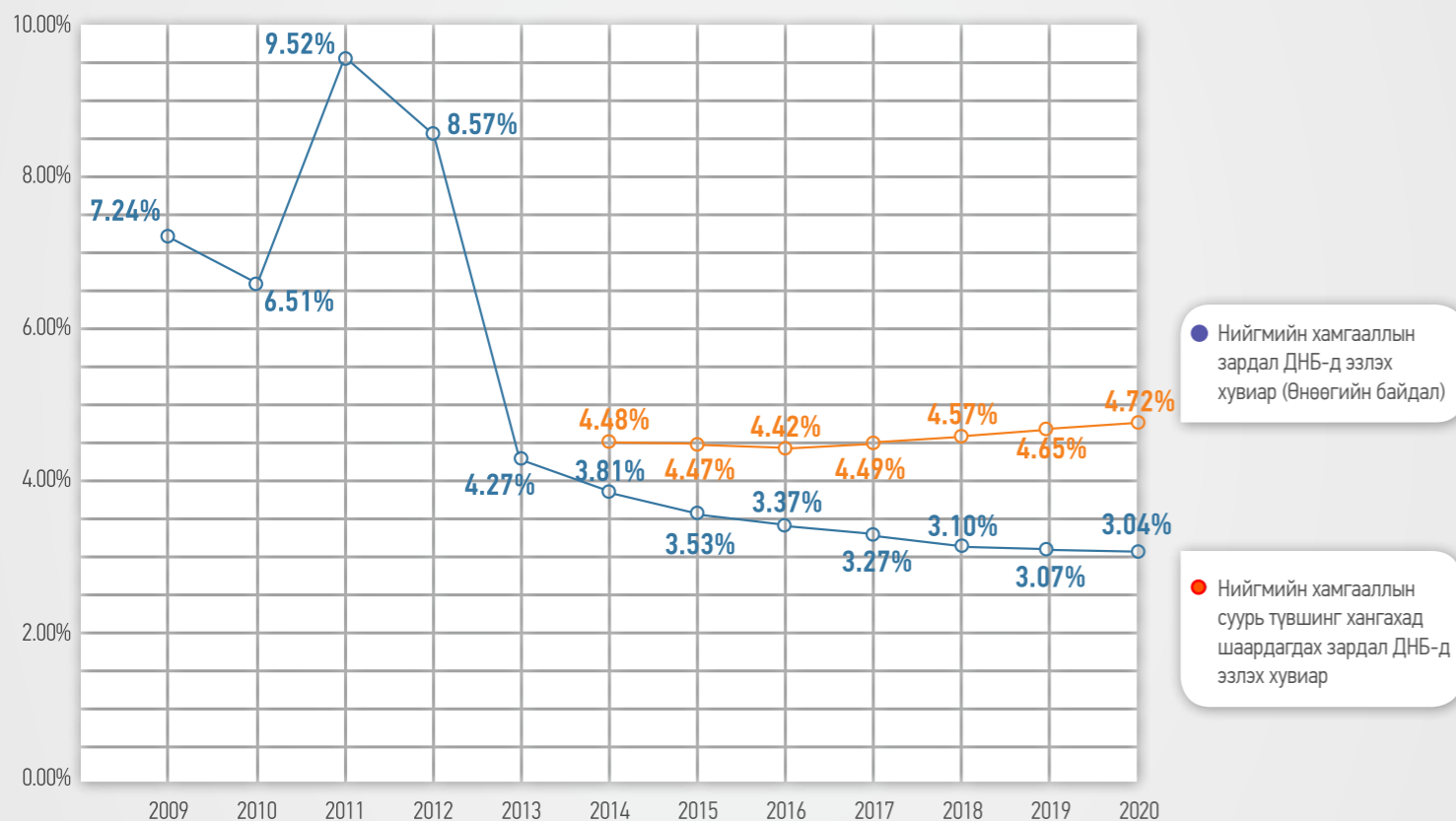

МОНГОЛ УЛС НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН СУУРЬ ТҮВШИНГ ХАНГАХ БОЛОМЖТОЙ

Монгол Улс үндэснийхээ түвшинд тодорхойлсон нийгмийн хамгааллын суурь түвшнийг хангахад ямар хэмжээний санхүүжилт шаардагдах вэ?

Нийгмийн хамгааллын зардлын ДНБ-д эзлэх хувийг НХСТ-ий зардлын төсөөлөлтэй харьцуулсан байдал (2009-2020)

● Нийгмийн хамгааллын зардал ДНБ-д эзлэх хувиар (Өнөөгийн байдал)

● Нийгмийн хамгааллын суурь түвшинг хангахад шаардагдах зардал ДНБ-д эзлэх хувиар

1.68%

Монгол Улсын нийгмийн хамгааллын суурь түвшнийг хангахад 2020 онд шаардагдах энэхүү нэмэлт зардал нь дараах байдлаар хуваарилагдана. Үүнд:

0.60%

0.60%

0.48%

Эрүүл мэндийн даатгалд бараг бүх нийтээр хамрагдсан тул нэмэлт хөрөнгө нь:

- хүүхэд бүрийн нийгмийн хамгаалал, хоол тэжээлийг сайжруулах;
- нийгмийн даатгалд бүх нийтийг хамруулах;
- эмзэг бүлгийн иргэдийн хөдөлмөр эрхлэх чадамжийг сайжруулахад голчлон зарцуулагдах юм.

Холбоо барих хаяг:
ОУХБ-ын Үндэсний зохицуулагчийн газар
Нэгдсэн Үндэстний гудамж 14
Сүхбаатар дүүрэг
Улаанбаатар-14201, Монгол улс
Утас: 976 11320624
Факс: 976 11320625
Website: www.ilo.org

ОУХБ Япон улсын олон/хоёр талт хамтын ажиллагааны хөтөлбөр

НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН СУУРЬ ТҮВШИН ГЭЖ ЮУ ВЭ?

Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллага

Нийгмийн хамгааллын суурь түвшин (НХСТ) нь эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ, хүүхэд, хөдөлмөрийн насны иргэн болон ахмад настны орлогын баталгааг хангах хүрээнд үндэсний түвшинд тодорхойлсон дараах суурь баталгаанаас бүрдэнэ.

Нийгмийн хамгааллын суурь түвшнийг бүрдүүлж хангасан улсад нийгмийн суурь үйлчилгээ, тусламж дэмжлэгээр дамжуулан дараах баталгаа хангагдсан байна:

ЭРҮҮЛ МЭНД

Эхэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээг оруулан үндэснийхээ түвшинд тодорхойлсон (олдоц, хүртээмж, хэрэгцээ, чанарын шалгуурт нийцсэн) эрүүл мэндийн нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний багц

ХҮҮХЭД

Хүүхэд хоол тэжээл, боловсрол, асаргаа, бусад шаардлагатай бараа, үйлчилгээг авах боломжийг нь баталгаажуулахын тулд наад зах нь үндэснийхээ хэмжээнд тодорхойлсон доод түвшнийг хангахуйц тусламж, үйлчилгээний багц

ХӨДӨЛМӨРИЙН НАСНЫ ХҮН

Өвчлөх, ажилгүй болох, жирэмслэх болон хүүхэд төрүүлэх, хөдөлмөрийн чадвараа алдах зэрэг шалтгаанаар хангалттай орлого олох боломжгүй байгаа хөдөлмөрийн насны хүмүүсийг наад зах нь үндэснийхээ хэмжээнд тодорхойлсон доод түвшнийг хангахуйц хэмжээний орлогын суурь баталгаагаар хангах

АХМАД НАСТАН

Ахмад настныг наад зах нь үндэснийхээ хэмжээнд тодорхойлсон доод түвшнийг хангахуйц хэмжээний орлогын суурь баталгаагаар хангах

ҮНЭЛГЭЭНД СУУРИЛСАН ҮНДЭСНИЙ ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭГ

Улс орнууд өөрийн орны нийгмийн хамгааллын доод түвшнийг оролцооны аргаар буюу салбарын яамд, засгийн газрын агентлагууд, НҮБ-ын төрөлжсөн байгууллагууд, нийгмийн түншүүд, иргэний нийгмийн байгууллагууд, эрдэмтэн судлаачид болон бусад оролцогч талуудтай зөвлөлдөх замаар тодорхойлж, түүнд шаардагдах зардлыг тооцоолж гаргадаг. Энэ аргачлалыг нийгмийн хамгааллын үнэлгээнд суурилсан үндэсний хэлэлцүүлэг (ҮСҮХ) гэж нэрлэдэг.

1-Р ҮЕ ШАТ

Одоогийн тогтолцооны зураглалыг гаргаж, тэргүүлэх асуудлыг тодорхойлох

Бусад орны ҮСҮХ-ийн талаар нэмэлт мэдээллийг: <http://www.ilo.org/gimi/gess/ShowProject.action?id=2747>

МОНГОЛ УЛСЫН НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН СУУРЬ ТҮВШНИЙ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Үнэлгээнд суурилсан үндэсний хэлэлцүүлгийн оролцогчид **МОНГОЛ УЛСЫН НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН СУУРЬ ТҮВШНИЙГ** дараах бүрэлдэхүүн хэсгүүдтэй байхаар тодорхойлов.

ЭРҮҮЛ МЭНД

Эмзэг бүлгийн иргэд болон малчдын төлөх шимтгэлийг төрөөс бүрэн хариуцах замаар бүх нийтийг эрүүл мэндийн даатгалд хамруулах

Бүх хүнд чанартай, олдцотой, боломжийн үнэ өртөг бүхий эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг улс орон даяар хүргэх, хөдөө орон нутагт тусламж үйлчилгээ, нийлүүлэлтийг сайжруулах

ХҮҮХЭД

Ерөнхий боловсролыг бүх хүүхдэд үнэ төлбөргүй эзэмшүүлэх, сургуулийн дотуур байраар үнэ төлбөргүй хангах

Бүх хүүхэд хүүхдийн мөнгөнд хамрагдаж байгааг хуулиар баталгаажуулж, амьжиргааны өртөгийн өсөлттэй уялдуулан автоматаар индексжүүлж байх

Цэцэрлэгт хамрагдаж буй (2-5 насны) бүх хүүхдийн хоолны зардлыг амьжиргааны өртгийн өсөлттэй уялдуулж индексжүүлэн нэмэгдүүлэх замаар бага насны хүүхдийн хоол тэжээлийн чанарыг сайжруулах

Малчин өрхийн хүүхдийн үндсэн эрх, хөгжлийг хангахуйцаар орчин нөхцөлийг сайжруулах

ХӨДӨЛМӨРИЙН НАСНЫ ХҮН АМ

Малчид, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчид, албан бус эдийн засагт ажиллагчдын төлөх шимтгэлд (улсын төсвөөс 50 хувийн) татаас өгөх замаар хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны, жирэмсний болон амаржсаны, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалд бүрэн хамруулах

Хөдөлмөр эрхэлж буй бүх хүнд, түүний дотор малчид, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчид, албан бус эдийн засагт ажиллагчдад жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмжийг өмнөх орлогыг нь 100 хувь нөхөх хэмжээнд олгох

Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөрүүдийг бэхжүүлж, залуу малчдад зориулсан тусгай хөтөлбөрийг нэвтрүүлэх

Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний улмаас хохирсон иргэд болон ажилгүйдлийн даатгалын сангаас тэтгэмж авч буй иргэдийг ажил хөдөлмөр эрхлэх, давтан сургах хөтөлбөрүүдэд хамруулах

АХМАД НАСТАН

Тэтгэврийн гурван давхаргат тогтолцоо нь дараах бүтэцтэй байна:

- Бүх нийтийг хамарсан суурь тэтгэвэр: тэтгэврийн хэмжээг амьжиргааны өртгийн өсөлттэй уялдуулан индексжүүлж байх
- Өндөр насны тэтгэврийн албан журмын даатгал: Малчид, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчид, албан бус эдийн засагт ажиллагчдын төлөх шимтгэлд (улсын төсвөөс 50 хувийн) татаас олгох замаар заавал даатгуулдаг болох
- Тэтгэврийн нэмэлт хөтөлбөрүүд

Ядуу амьдралтай ахмад настнуудад мөнгөн ба түүнтэй адилтгах тусламж үзүүлж буй одоогийн нийгмийн халамжийн хөтөлбөрүүд дээр үндэслэн ахмадууд зориулсан тусламж, үйлчилгээний нэгдсэн багц бий болгох. Үүнд урт хугацааны асрамжийн тогтолцоог хамруулах.

Одоо байгаа, сайжруулах шаардлагатай.

Шинээр бий болгох.